

Oikaisuvaatimus Pajuperäkankaan tuulivoimaloiden käyttöönotosta

YMPLT 27.03.2024 § 18
87/10.03.00.01/2024

██████████ on lähettänyt liitteen mukaisen Haapajärven kaupunginhallitukselle osoitetun oikaisuvaatimuskirjelmän Haapajärven kaupunginjohtajalle. Kaupunginjohtaja on siirtänyt asian käsittelyn toimivaltaiselle viranomaiselle, joka asiassa on Haapajärven kaupungin ympäristölautakunta. Asiassa on kyse Pajuperänkankaan tuulivoimaloiden hyväksymisestä käyttöön rakennustarkastajan suorittamalla käyttöönottokatselmuksella 20.12.2023.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan ensisijaisesti tuulivoimaloiden käyttöönottokatselmusten kumoamista. Mikäli käyttöönottopäätöstä ei kumota, tulee Haapajärven kaupungin viranomaisen vaatia tuulivoimapuistoa lopettamaan mallinnosten mukaisen meluhaitan tuottaminen. Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan esittämään ratkaisua, jolla lainvastainen tilanne saadaan välittömästi loppumaan.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt väitteet tiivistettynä (oikaisuvaatimuskirje kokonaisuudessaan liitteenä):

1. Käyttöönottokatselmuksesta ei ole tiedotettu oikaisuvaatimuksen jättäjää, joka ei myöskään ole antanut suostumustaan voimaloiden tuotannon käynnistämiseksi.
2. Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole sähköpostitse käymissään keskusteluissa saanut rakennustarkastajaa tai ympäristöjohtajaa tekemään mitään konkreettista käyttöönotettujen voimaloiden melupäästöjen johdosta. Kysymyksiin on jäänyt vastaamatta ja asioita perustelematta.
3. Oikaisuvaatimusta ei ympäristöjohtajan mukaan käsitellä ympäristölautakunnassa, joten oikaisuvaatimusta haetaan kaupunginhallitukselta.
4. Lisäksi viitataan oikaisuvaatimuksen liitteenä oleviin sähköpostiviesteihin oikaisuvaatimuksen tekijän ja ympäristöjohtajan sekä rakennustarkastajan välillä.
5. Oikaisuvaatimuksen tekijä varaa itselleen oikeuden hakea korvausta aiheutuneesta vahingosta ja haitasta.

Vastineet oikaisuvaatimuksessa esitettyihin väitteisiin:

Kohta 1

Kyseessä on lainvoimaisen rakennusluvan maankäyttö- ja rakennuslain mukainen osittainen loppukatselmus (käyttöönottokatselmus), jossa asianosaiset määräytyvät MRL:n mukaisesti.

Loppukatselmuksesta säädetään MRL 153 §:ssä ja osittaisesta loppukatselmuksesta MRL 153 a §:ssä. Osittainen loppukatselmus on yleisesti käytetty menettely ja mahdollistaa rakennuksen tai sen osan käyttöönoton, vaikka rakennustyötä ei ole vielä saatettu kaikilta osin loppuun. Tietynasteinen ehdollisuus on osittaisen loppukatselmuksen ominaispiirre.

Käyttöönotto- ja loppukatselmuksen asianosaiset määräytyvät MRL 150 §:n mukaan. Asianosaisia ovat rakennushankkeeseen ryhtyvä, vastaava työnjohtaja sekä mahdollisesti suunnittelijat sekä erityisalan työnjohto.

Osallistumismahdollisuutta ei tarvitse tarjota kaikille halukkaille eikä kyseessä ole julkisesti kuulutettava katselmus.

Luvassa edellytettyjen katselmusten suorittaminen on tosiasiallista hankkeeseen liittyvää viranomaistoimintaa ja lainvoiman saavuttaneen rakennuslupapäätöksen täytäntöönpanoa.

Lähtökohtaisesti rakennusluvassa suoritettavien katselmusten katselmuspöytäkirjat eivät ole sellaisia viranhaltijan päätöksiä, joista voidaan valittaa tai jotka voidaan oikaisuvaatimuksella saattaa kunnan rakennusvalvontaviranomaisen ratkaistavaksi. Asiasta on korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätös (KHO 2010:72).

Kohta 2 ja 4

Oikaisuvaatimuksen liitteenä olevissa sähköpostiviesteissä on nähtävillä, että oikaisun vaatijalle on vastattu hallintolain edellyttämällä tavalla asiallisesti. Kysymyksiin on vastattu ja asiat on perusteltu myös lainsäädännön kautta. Oikaisuvaatimuksen jättäjää on ohjeistettu hyvän hallinnon mukaisesti. Oikaisuvaatimuksen jättäjää on mm. ohjeistettu mahdollisuudesta tehdä ilmoitus ympäristönsuojeluviranomaiselle, mikäli hän kokee kohtuutonta rasitusta tuulivoimalan aiheuttamasta melusta tai välkkeestä loma-asunnossa. Oikaisuvaatimuksen jättäjää on ohjeistettu myös terveydensuojelulain näkökulmasta.

Kohta 3

Ympäristöjohtaja on ohjeistanut, ettei loppukatselmus tai käyttöönottokatselmus ole sellainen päätösasiakirja, johon voisi hakea muutosta oikaisuvaatimuksella tai valituksella.

Kohta 5

Ympäristölautakunta ei ole toimivaltainen viranomainen vahingonkorvausasioissa.

Yhteenveto

Kyseessä olevan Pajuperänkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava on lainvoimainen. Kaavaa on käsitelty eri oikeusasteissa ja alkuperäisestä kaavasta on poistettu yksi voimala. Rakennusluvut voimaloille sijoittuvat lainvoimaisen kaavan mukaisille rakennuspaikoille.

Hanketta koskevat rakennusluvut ovat lainvoimaisia.

Käyttöönottokatselmuksesta laadittuun pöytäkirjaan ei ole sisällynyt sellaisia maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuja määräyksiä tai muitakaan hallintolain 43 ja 44 §:ssä tarkoitettuja, hallintokäyttölain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua ratkaisun sisältäviä valituskelpoisia hallintopäätöksiä, jotka maankäyttö- ja rakennuslain 187 §:n nojalla voitaisiin ensivaiheessa saattaa oikaisuvaatimuksella Haapajärven kaupungin ympäristölautakunnalle ratkaistavaksi. Luvassa edellytettyjen katselmusten suorittaminen on lainvoimaiseen rakennushankkeeseen liittyvää tosiasiallista viranomaistoimintaa.

Viimeisin Pajuperänkankaan tuulivoimapuistoa koskeva hallinto-oikeuden päätös on Vaasan hallinto-oikeuden 11.12.2023 antama päätös (1626/2023 Dnro 1232/03.04.04.19/2022). Vaasan hallinto-oikeus ei ole päätöksessään todennut oikaisuvaatimuksen jättäjän asianosaisuutta muuten kuin päätöksen kohteena olevassa asiassa.

Vaasan hallinto-oikeus on 11.12.2023 antamassaan päätöksessä todennut, että tuulivoimapuiston melu- ja välkemallinnukset on tehty voimassa olevan lainsäädännön ja alemman asteisen ohjeistuksen mukaisesti. Melumallinnuksen tulosten perusteella valtioneuvoston asetuksen mukaiset melutasot eivät ylity yhdenkään asuin- tai lomarakennuksen kohdalla. Vaasan hallinto-oikeus on todennut, ettei ympäristötarkastaja ole menetellyt lain vastaisesti päättäessään, ettei ympäristölupaa tuulivoimatoiminnalle edellytetä.

Melu- ja välkeseelvitysten perusteella ei ole aihetta epäillä, että tuulivoimatoiminta aiheuttaisi terveyshaittaa. Meluselvityksestä ilmenee, että asumisterveysasetuksen mukaiset sisätilan meluarvojen toimenpiderajat alittuvat 1–5 dB:n ilmanäänieristävyydellä, joka on saavutettavissa varsin kevyellä ulkovaipan rakenteella. Myöskään ulkomelulle säädetyt ohjearvot eivät ylity. Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden 28.1.2021 antaman päätöksen mukaan asiaa ei ole syytä arvioida toisin sen johdosta, että valituksessa mainitussa lomarakennuksessa on painovoimainen ilmanvaihto.

Valmistelijat/lisätietoja: rakennustarkastaja Laura Kananen, p. 044 4456 153 ja ympäristöjohtaja Sanna Rätty, p. 040 3008 270

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta

1. päättää jättää oikaisuvaatimuksen tutkimatta käyttöönottokatselmusten kumoamisvaatimuksen osalta. Kyseessä on lainvoimaisten rakennuslupien täytäntöönpanoon liittyvä viranomaiskatselmus, johon ympäristölautakunnalla ei ole otto-oikeutta. Rakennusluvassa suoritettavien katselmusten katselmuspöytäkirjat eivät ole sellaisia viranhaltijan päätöksiä, joista voidaan valittaa tai jotka voitaisiin oikaisuvaatimuksella saattaa kunnan rakennusvalvontaviranomaisen ratkaistavaksi.

2. toteaa, että oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty lainvastaisuuksia, joiden perusteella ympäristölautakunnan tai sen alaisten viranhaltijoiden tulisi puuttua asiaan antamalla esimerkiksi kieltoja tai määräyksiä tuulipuistoa operoivalle toiminnanharjoittajalle.

3. toteaa, että oikaisuvaatimusten jättäjää on ohjeistettu hallintoasian hoitamiseen liittyen hyvän hallinnon mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin.

Puheenjohtajana asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan toimi Jarkko Savola.